10-03-2022

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
PODRUŽNICA/FILIJALA BANJA LUKA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
ФИЛИЈАЛА БАЊА ЛУКА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY
BRANCH OFFICE BANJA LUKA

Број: ЈН2-02-07-1-354-6/22
Бања Лука, 03.03.2022.године

Канцеларија за разматрање жалби, Филијала Бања Лука, рјешавајући по жалби понуђача, Инфокомп д.о.о. Бијељина, бр.14/22 од 31.01.2022.године, заступан по адвокату Игору Остојићу из Бијељине, изјављене на Тендерску документацију, бр. ОЗП-32/21 од 21.01.2022.године, уговорног органа, Република Српска Град Бијељина, у поступку јавне набавке, „рачунарске опремеи остале информатичке опреме за потребе градске управе града Бијељина“, на основу члана 103. став (1.) тачка а.), члана 111. став (1) тачка д.) Закона о јавним набавкама ("Сл.гласник БиХ", број:39/14) и члана 230. Закона о управном поступку ("Сл.гласник БиХ",број: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), на сједници вијећа , одржаној дана 03.03.2022.године, донесено је:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. **Жалба** понуђача, Инфокомп. д.о.о. Бијељина бр.14/22 од 31.01.2022.године, изјављена на Тендерску документацију, уговорног органа, Република Српска Град Бијељина , број. ОЗП-32/21 од 21.01.2022. године, **с е у с в а ј а.**
2. **Поништава се** Тендерска документација, бр. ОЗП-32/21 од 21.01.2022.године уговорног органа, Република Српска Град Бијељина , у цијелости, предмет се враћа уговорном органу на поновни поступак.
3. **Усваја се** захтјев жалиоца за повраћај накнаде трошкова покретања жалбеног поступка у износу од 2.000,00 КМ .
4. Усваја се захтјев жалиоца, за накнаду трошкова у висини Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл.гласник Републике Српске“ бр. 68/05) у износу од 614,25 КМ.
5. Налаже се уговорном органу, да жалиоцу, накнади трошкове жалбеног поступка у висини Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл.гласник Р.Српске бр.68/05) из тачке 4. овога рјешења, у року од 15 дана од дана извршности овога Рјешења.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Уговорни орган, Република Српска Град Бијељина (у даљем тексту Уговорни орган) је објавила Обавјештење о набавци на порталу јавних набавки под бројем 1293-1-1-13-3-13/22 од 21.01.2022.г.у отвореном оступку јавних набавки „рачунарске опремеи остале информатичке опреме за потребе градске управе града Бијељина“, према тендерској документацији, бр. ОЗП-32/21 од 21.01.2022.г., расписан на основу Одлуке о покретању поступка јавне набавке .

Након горе проведене процедуре; жалилц улаже жалбу на оспорену ТД-у из следећих разлога:

У жалби жалиоца се истиче:

Детаљним увидом у спецификацију предмета набавке, утврдили смо да сљедећи захтјеви нису у складу са начелом остваривања правичне и активне конкуренције, односно исти имају дискриминаторни карактер без било каквог утицаја на коначну функционалност рачунара. То значи да је једини и искључиви разлог да се конкуренција ограничи на један модел једног произвођача.

Предмет конкретне набавке је сљедећи рачунар:

ХП 290 Г4 МТ Интел Цоре и3-10100 8ГБ 256ГБ ССД Виндовс 10 Професионал 64-бит

(123Н1ЕА#АБУ) И БТ Схоп

Модел: ХП 290 Г4 МТ

На који начин смо утврдили да се ради о овом рачунари и како перфидно је ограничена конкуренција у предметној набавци ће бити детаљно образложено у тексту жалбе.

Наведено се огледа у сљедећем:

Прикључци минимално: (адаптери нису дозвољени) -

Предњи- 1 Аудио комбиновани прикључак, 4хУСБ 3.0/3.1 Ген 1; 2хУСБ 3.1 Ген 2 - Задњи - лх дигитални видео конектор; 1х аудио излаз; 1х аудио улаз; 1х РЈ-45; лх сериал; ИхВГА; 2хУСБ 2.0

Уговорни орган без било какве оправданости захтјева 4хУСБ 3.0/3.1 Ген 1; 2хУСБ 3.1 Ген 2 иако се ради о нестандардном захтјеву који подразумјева само један модел једног произвођача, а са друге стране не нуди ништа више у односу на рачунаре других произвођача којима је другачији распоред усб портова.

Посебни апсурд наведеног захтјева се и огледа у чињеници даје искључиви захтјев да чак 6 УСБ портова буде са предње стране, иако је опште познато да су на свим другим рачунарима усб портови већином лоцирани са задње стране из разлога већ припремљених излаза са матичне плоче. Надаље, поставља се питање оправданости овако високог броја портова када је неки стандард за овај тип рачунара минимално 6 УСБ порта од којих су 3 УСБ порта 3.0 и вишег стандарда.

Примјер за то је врло слична конфигурација другог произвођача који има сличан број портова; али нешто другачији распоред и који због управо овог нелогичног захтјева не може да буде понуђен у предметном поступку набавке:

хттпс://www.леново.цом/ус/ен/п/десктопс/тхинкцентре/м-сериес-тинв/тхинкеентре-

м80q/wмд()0000413

Напомена: Наведени ЛЕНОВО рачунар има само 2 УСБ порта са предње стране, док су остали лоцирани са задње стране.

Сигурни смо да Уговорном органу овај број портова није потребан, односно да је немогуће остварити максималну искористивост свих портова, као ни стандарда 3.1. Ако имамо у виду да се рачунари набављају за канцеларијско пословање у условима градске управе; онда је јасно да ће истовремено максимално до 3 порта бити искоришћена по стандарду 3.0, док сигурно чак ни 6 УСБ портова неће никада али никада бити искоришћено.

Дакле, неко је специфицирао предмет набавке, не према реалним потребама градске администрације него према одређеном моделу рачунара одређеног произвођача, а који је унапријед заштитио одређени добављач (ово ћемо детаљније образложити у наставку текста).

Да би за сваки случај апсолутно ограничили конкуренцију, уговорни орган даје напомену и да адаптери нису дозвољени. Ако је циљ одређена специфична намјена рачунара гдје је потребно 8 УСБ портова због чега није омогућено нуђење рачунара који би имао одговарајуће адаптере како би се овај захтјев задовољио? Ово је још један у низу доказа даје суштина ограничење конкуренције, а не остваривање некаквих функционалних захтјева Уговорног органа.

Из наведеног разлога предлажемо да се наведени захтјев измијени на начин да се захтјева да рачунар посједује минимално 6 УСБ портова, од чега минимално 3 стандарда 3.0 или виши или да Уговорни орган детаљно образложи за шта ће се наведени портови користити па да их је баш потребно у овом броју и са овим стандардима (посебно се односи на број 3.0 УСБ портова који у стандардним ситуацијама рада већине корисника немају никакву сврху - бар не у толиком броју).

Напомињем да овим не тврдимо да виши стандард није и бољи, али је дефинитивно да 6 УСБ 3.0 или 3.1 порта представљају само непотребни вишак, све у циљу ограничења конкуренције.

Надаље, Уговорни орган захтјева кућиште са напајањем: Напајање максимално 180W, минимално 90% ефикасности, минималних димензија 15 x 30 x 33 цм.

Наравно да такво напајање у стандардној конфигурацији нуди ХП, док други произвођачи имају варијације напајања нпр 135 W, 190 W, 230 W. Све ово указује на једну преписивачку политику уговорног органа, а који се није удостојио да то чак и на један смислени начин прикрије.

Овдје напомињемо да се на тржишту Босне и Херцеговине могу наћи готове рачунарске конфигурације искључиво ЛЕНОВА и ХП, те да било какво позивање на неке друге произвођаче не пије воду јер такве рачунаре није могуће прибавити, или је њихова цијена толико неконкурентна да свако нуђење губи смисао.

Одмах се поставља питање зашто Уговорни орган вриједности за напајање не дефинише у оквирима који ће омогућити правичну и активну конкунренициу нпр да та вриједност буде постављена на начин ПСУ максимално 230 W, минималне ефиканости ГОЛД стандард.

Овдје напомињемо да постоје признати стандарди обиљежавања ефиканости напајања, па нема потребе да Уговорни орган дефинише ефиканост као 90% не наводећи на којој висини оптерећења напајања се та ефикасност остарује нпр 20, 50 или 100% што наравно није исто.

Дакле, из којег разлога је Уговорни орган дефинисао да је максимална снага напајања баш 180W, а не рецимо неки округао број типа 200 W? Опет чисто преписивање. Не тврдимо да се не може и код других произвођача наћи рачунар са напјањем од 180w, али је сигурно да је у оквиру свих захтјева и ово ограничавајући захтјев (комбинација свега).

Још један чест дискриминаторски захтјев који се појављује у поступцима јавних набавки је енергетска ефикасност: Енергу стар или ЕПАТ цертификат.

Напомена: Никакав ЕПАТ сертификат не постоји на тржишту, па апсолутно није јасно на шта се мисли под ЕПАТ сертификатом? На тржишту постоји ЕПЕАТ ознака.

Дакле, ово све може довести у сумњу да уговорни орган можда не зна ни шта тражи. Овдје се поставља и питање која је сврха наведеног сертификата?

Дајемо одговор на то питање - Наведени сертификати имају за циљ само дискириминацију понуђача јер су везани искључиво и само за готове рачунарске конфигурације (ДЕЛЛ. Леново, ХП) и то великих компанија јер наведени сертификат кошта, због чега није могуће понудити рачунар неког другог мањег произвођача или склапану конфигурацију, а што је крање апсурдно.

Ово је апсурдно из разлога што све рачунарске конфигурације биле оне склапане или готове могу и најчешће имају идентичне рачунарске компоненте у себи нпр:

1. Procesor - To je uvijek Intel ili AMD procesor jer su to jedina dva proizvođača procesora koji egizistiraju na tržištu,

2. Matična ploča - to je uvijek matična ploča nekog od proizvođača tipa Asus, MSI itd, jer HP, Lenovo ni DELL (primjeri) ne proizvode matične ploče,

3. Integrisana grafička je uvijek vezana za AMD ili Intel procesor,

4. Svi portovi proizilaze iz karakteristika matične ploče (USB, m.2, PCI itd),

5. SSD ne proizvodi ni HP, ni Lenovo ni Dell već Samsung,Seagete, WD, SadDisk, Silicon Power itd

6. RAM memoriju proizvode Kingstone, Hyinx, Samsung i si., a ne HP, DELL ili Lenovno

Ако знамо ове чињенице, онда је бесмислено захтјевати енергетске сертификате који у суштини за поступак јавне набавке немају никаквог утицаја, и представљају само лијепу љуштуру која можда занимљиво изгледа на уређајима, али практично не утиче на било који начин на ефикасност уређаја, њену прихватљивост у смислу животне средине, или на функционалност уређаја.

Дакле, циљани ХП рачунар има рејтинг енергетске ефикасности док исти рачунар тј рачунар истих рачунарских компоненти то не посједује, иако се ради о два суштински идентична рачунара са Интел процесором, графичком, Самсунг ССД, Асус матичном, Кингстоне меморијом итд.

Из наведених разлога предлажемо да се енергетска ефиканост исправи, тј брише, као и да се коригују захтјеви у погледу напајања, на начин који неће утицати на правичну и активну конкуренцију. Слажемо се ми да је потребно бринути за екологију, али овдје то није по сриједи јер ако два рачунара нпр ХП и други скалапани са идентичним компонентама имају исти састав материјала, исте прозивођаче, потрошњу струје, а само се разлику по сертификату, онда је јасно да тај сертификат представља чисто ограничење, односно служи дискриминацији.

Тај сертификат носе и монитори, али за њих то није битно према уговорном органу (уопште се не захтјева што говори да екологија није циља овог захтјева) јер монитор свако може прибавити са наведеним сертификатом, али када је потребно саставити кућиште са наведнеим сертификатом, то постаје немогућа мисија јер склапане рачунарске конфигурације не могу имати наведени сертификат.

Надаље, Уговорни орган захтјева Соунд систем: минималноХД аудио интегрисан звучник, при чему није објашњено у чему наведени звучник мора бити интегрисан, односно о каквој интеграцији се ради. Ако се подразумујева да је звучник интегрисан у само кућиште, опет долазимо до тога да се ради о захтјеву који утиче на конкуренцију, а нема никакву практичну сврху јер не постоји никаква функционална разлика када је сам звучник интегрисан у монитор јер се на овај начин остварује идентична функционалност.

Из тог разлога предлажемо да се спецификација измијени на начин да се омогући нуђење рачунара који има интегрисан звучник у монитору или у кућишту јер се на исти начин остварује сврха набавке. Реално, имајући у виду положај монитор који увијек стоји испред корисника, јасно је даје оптималније и боље рјешење звучник интегрисан у монитору.

Надаље, захтјевате 2x M.2 слот за проширење, при чему такође за оваква захтјев нема никаквог реалног и функционалног оправдања, а исти утиче негативно на конкуренцију.

У том смислу бисмо молили Уговорни орган да детаљно образложи због чега наведене захтјеве поставља на начин који само ограничавају конкуренцију без утицаја на употребљивост рачунара, поготово у условима рада градске управе.

У низу апсурдних захтјева, издваја се и захтјев да монитор, тастатуру и миш буду од истог произвођача као и кућиште што је крајње неоправдано. Наиме, јасно је да ХП, Леново и др. готових рачунарских конфигурација најчешће узимају мониторе других произвођача и само их брендирају под својим именом, при чему увећавају цијене управо због назива тог бренда.

Из овог разлога захтјевамо да Уговорни орган омогући нуђење монитора минимално дефинисаних техничких карактерстика без обзира на понуђени рачунар, јер се овим остварује правична и активна конкуренција.

Апсурдно и потпуно неразумно би било онемогућити понуђача да рецимо понуди Леново рачунар, заједно са Ацер, Алиенwаре, АОЦ, Асус, БенQ, ЛГ, НЕЦ, Планар, Самсунг или ВиewСониц - СВИ ОВИ ПРОИЗВОЂАЧИ СУ ИСКЉУЧЕНИ ИЗ ПОСТУПКА НАБАВКЕ,

Колико је то смислено и логично указује и чињеница да су тренутно два најбоља монитора која се могу наћи на тржишту произвођача БенQ и ЛГ, а који се због овог дискриминаторског захтјева уопште не могу понудити.

Надаље, захтјев у погледу тастатуре и миша који морају бити истог произвођача као и кућиште, а гдје су на овај начин искључени сви други произвођачи без обзира на квалитет периферије.

Рецимо, није могуће понудити миш и тастатуру тавких произвођача као што су Цорсаир, Дуцку, Логитецх, Разер иако је то сам врх понуде, и по свим карактеристикама превазилазе квалитет свих ХП и Леново тастатура и мишева.

Дакле, ово је дискриминација за све оне произвођаче периферије који не производе и мониторе или кућишта.

Ово је толико позната чињеница да није потребно ни образлагати. Да је циљ уговорног органа добијање квалитета, сигурно би дао детаљнији опис тастатуре и миша у смислу њиховог квалитета, али из „неког" разлога једина битна карактеристика миша и тастатуре је да су од истог произвођача као што је произвођач кућишта.

Ако се анализирају набавке рачунарске опреме на тржишту Босне и Херцеговине, видјећемо да се оваква пракса као што је пракса овог уговорног органа констатно понавља, а разлог је врло прост. На овај начин се апсолутно ограничава конкуренција.

Како ће ова жалба сигурно завршити у рукама чланова Канцеларије за разматрање жалби, желимо да скренемо пажњу на то како набавке рачунарске опреме функционишу.

1. Добављач и Уговорни орган се договоре о набавци опреме,

2. Уговорни орган не занима која ће то опрема бити осим даје рачунарска (нема ту анализе потреба, анализе тржишта и сл),

3. Добављач опреме одлази код увозника и резервише према одобреном буџету конфигурацију најчешће типа Леново или ХП. при чему више или од наведеног јединог

овлаштеног заступника није могуће добити ту конфигурацију, или се може добити али по драстично вишој цијени - систем заштите,

4. Како би се можда елиминисала конкуренција спецификација се прави на горе описани начин гдје се захтјева тастатура, миш, монитор и кућиште од истог произвођача што је апсурдно и нема никакво техничко и функционално оправдање. Ту се убацују специфични захтјеви типа енергу стар сертификат, број портова, димензије и ефикасност напајања и када се то све сабере, ништа осим у овом случају ХП рачунара се не може понудити. Леново не одговара захтјевима, склапана конфигурација није могућа јер не постоји Самсунг тастатура и миш, нити Самсунг кућиште, нити постоји Цорсаир или Разер монитор итд - ЈЕДИНСТВЕНО ЗА СВЕ УГОВОРНЕ ОРГАНЕ ЈЕ ДА СВЕ ОНО ШТО ЈЕ БИТНО ЗА НАБАВКУ РАЧУНАРА ПОСТАЈЕ СПОРЕДНО. ВЈЕРОВАТНО НИКАДА НИКО МИМО ПОСТУПКА ЈАВНЕ НАБАВКЕ НИЈЕ НИКАДА ПОСТАВИО ОВАКВЕ ЗАХТЈЕВЕ КАО ШТО СЕ ПОЈАВЉУЈУ У ТЕНДЕРСКIМ ДОКУМЕНТИМА (одједном је споредно постало суштински битно што говори само за себе),

5. Тек онда се поступак објављује.

Ово је пракса која је толико заживјела да представља толико флагрантно кршење Закона о јавним набавкама, даје бесмислено учествовати у истим.

На крају захтјевамо од уговорног органа да се мало потруди приликом израде изјашњења на жалбене наводе, па бар покуша да нађе разлог зашто службеници на шалтеру административне службе града Бијељине треба 8 УСБ портова, 2 м.2 порта, зашто јој је битно да су монитор, тастатура, миш и кућиште од истог произвођача, односно зашто су уопште функционално битни наведени захтјеви осим у смислу ограничења конкуренције.

У том смислу вас молимо и да не користите неке ријечи које не говоре ништа нпр. „наше потребе, оптималан рад. будућа опрема и сл.“ већ да то конкретизујете кроз детаљно образложење и доказе.

Имајући у виду наведене очигледне неусклађености тендерске документације са овим законом и подзаконским актима, која доводи до нарушавања основних принципа овог закона, жалилац превасходно предлаже да Уговорни орган сходно члану 100. став 3. ЗЈН усвоји ову жалбу у цјелости као основану и својим рјешењем исправи тендерску документацију. Уколико Уговорни орган не поступи на предложени начин, предлажемо да Канцеларија за разматрање жалби, усвоји ову жалбу у цјелости као основану, те да донесе одлуку којом ће предмет вратити Уговорном органу на поновно поступање, са јасним упутама како да поступи, те да се жалиоцу надокнаде трошкови жалбеног поступка, који се састоје од таксе на жалбу и трошкова за састав жалбе од стране адвоката, а према приложеном трошковнику, као и друге евентуалне трошкове који настану у даљем току поступка.

ТРОШКОВНИК АДВОКАТА: У складу са тарифним бројем 3. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске“ број 68/05), припадајући бодови: 150 бодова x 2,00 КМ=300,00 КМ +150,00 КМ (50% од износа 300,00

КМ) + 75,00 КМ (25% од износа 300,00 КМ) што укупно износи 525,00 КМ без ПДВ-а, односно износ од 614,25 КМ са ПДВ-ом

На изнешену жалбу , Уговорни орган је доставио изјашњење по истој са комплетном документацијом заведено под бројем 02-404-228/21 од 04.02.2022. године, а запримљена код овога органа и заведена под бр. ЈН2-02-07-1-354/22 од 08.02.2022.године.

У Изјашњењу се истиче :

На основу члана 100.3ЈН уговорни орган је размотрио све наводе из жалбе и изјашњава се да су сви наводи из жалбе неосновани из следећих разлога :

Везано за тачку 1. - Жалилац наводи да је за потребе уговорног органа довољно 6 портова, износећи став да није важно да ли се исти налазе на предњој или задњој страни рачунара. За подносиоца жалбе је прихватљиво да на предњој страни има само два USB порта. Уговорни орган је у тендерској документацији навео минимални број прикључака за стандардно коришћење рачунарске опреме у складу са потребама корисника рачунара. И као што и подносилац жалбе истиче, ради се о 4 USB порта старије генерације и 2 USB порта новије генерације на предњој страни рачунара. У дијелу жалбе који се односи на овај дио тендерска документације подносилац износи паушалне оцјене без конкретних доказа.

У складу са позитивном праксом уговорног органа да се рачунари користе дужи период (и преко десет година) обезбјеђено је да број портова не буде ограничавајући фактор у употреби рачунара, будући да је наведен минималан број USB портова старије и новије генерације за повезивање екстерних УСБ уређаја. На основу свега наведеног навод жалиоца је у потпуности неоснован.

Везано за тачку 2. - Жалилац наводи да није дефинисано за које оптерећее се односи тражена ефикасност, и зашто је стављено 180W а не 200W, при томе износећи чињеницу да други прозођачи имају рачунаре тражених карактеристика.У наведеном дијелу тендерске документације су наведени захтјеви који су у складу са минималном потрошњом и ефикасност коришћења електричне енергије, а имајући у виду да се набавља 60 рачунара. 90% ефикасности се односи на сва три нивоа оптерећења која је навео Жалилац. И сам Жалилац такође потврђује да постоје рачунари других прозивођача траженог напајања по тендерској документацији. На основу свега наведеног навод жалиоца је у потпуности неоснован.

Везано за тачку 3. - Жалилац наводи паушалну оцјенуда је "дискриминаторски захтјев" тражење наведених сертификата и доводи у сумњу разлог тражења EPEAT сертификата.У тендерској документацији везано за енергетску ефикасност су наведена два стандардна сертификата, и довољно је да рачунар има само један од тражених сертификата, тј да испуњава услове једног од наведених стандарда. У називу сертификата је требало писати EPEAT умјесто EPAT, али то истиче и сам подносилац жалбе, па то не представља проблем у тендерској документацији."Energy star" је стандард који захтјева стандардне спецификације рачунарске опреме и тражење минимално овог стандарда не представља намјеру "дискриминације понуђача Већина рачунара, и не само рачунара него и остале рачунарске опреме и осталих врста уређаја широке потрошње, посједује наведени Energy

star сертификат. И потребно је напоменути да опрема која има EPEAT сертификат аутоматски испуњава и Energy star сертификат, а обратно не важи. На основу свега наведеног навод жалиоца је у потпуности неоснован.

Везано за тачку 4. - Жалилац износи примједбу односно своје виђење да ли је боље да је звучник интегрисан у рачунар или у монитор. Наведени дио тендерске документације се односи на спецификацију рачунара, а Жалилац ставља захтјев да се наведени дио тендерске документације односи или на рачунар или на монитор. Стандардни рачунари имају интегрисан звучник, тако да ово није ограничавајући услов. На основу свега наведеног навод жалиоца је у потпуности неоснован.

Везано за тачку 5. - Примједба Жалиоца се односи на само оправданост захтјева за Минимално 2x M.2.Наведени захтјев доприноси могућности проширења простора за смјештај података. Наведени услов ствара могућност унапређења постојећег рачунара уградњом додатног SSD диска, те ја навод везан за ову тврду неоснован у потпуности.

Везано за тачку 6. - "5. Рачунари, монитори, тастауре и мишеви морају бити од истог произвођача." Наведени услов је минимални услов који обезбјеђује одговарајући квалитет и компатибилност опреме у складу са потребама уговорног органа, не прејудицирајући унапријед тачно одређену опрему. Већина произвођача имају у понуди рачунаре, мониторе, тастатуре и мишеве па тиме није нарушена конкуренција.

На тржишту БиХ су у понуди рачунари више произвођача Lenovo, HP, Asus, Dell, Acer itd који испуњавају наведени услов.

Такође, постоји већи број овлаштених продавача наведених произвођача и овлаштених сервиса на територији БиХ. Наведени услов је оправдан и са становишта ефикасније реализације гаранције у гарантном и вангаратном периоду.

Жалилац наводи још и следеће: "Овде напомпњемо да се на тржишту Босне и Херцеговине могу наћи готове рачунарске конфигурације искључиво Lenova и HP, те да било какво позивање на неке друге произвођаче не пије воду јер такве рачунаре није могуће прибавити, или је њихова цијена толико неконкурентна да свако нуђење губи смисао."

На тржишту БиХ су у понуди рачунари више произвођача Lenovo, HP, Asus, Dell, Acer itd.

Дакле за тражену рачунарску опрему није нарушена конкуренција ни са становишта произвођача ни са становишта дистрибутера и ни са становишта понуђача. За опрему сваког од наведених произвођача на територији БиХ постоји већи број овлаштених продавача и овлаштених сервиса. Жалилац у својој жалби је изнео масу произвољних и нетачних навода, које својим нелогичностима спречавају било какав смислен одговор. Одговарати на сваку од ставки је потпуно беспотребно јер су наводи крајње нелогични. Уговорни орган сигурно зна своје потребе и зна шта очекује од опреме која му је потребна.

Није на Жалиоцу да одређује потребе уговорног органа.

Тендерска документација је у свему урађена у складу са Законом о јавним набавкама Жалилац у својој жалби није дао ниједан конкретан доказ неусаглашености тендерске документације са Законом о јавним набавкама укључујући члан 97.

У тендерској документацији су наведени минимални услови који обезбјеђује потребан квалитет опреме која је предмет набавке за дуготрајно и поуздано коришћење од стране уговорног органа, а у вези са тим је и наведено у тендерској документацији:

"3. Нуђење роба бољих техничких карактеристика од наведених минималних ће бити прихваћено. ".

Као једини критериј за понуде које непуњавају минималне услове наведене у тендерској документацији је најнижа цијена понуде.

Одредбама члана 3. Закона о јавним набавкама предвиђено је даје уговорни орган дужан да поступа транспарентно, да се у поступку јавне набавке према кандидатима/понуђачима понаша једнако и недискриминирајуће, на начин да осигура правичну и активну конкуренцију, с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава у вези с предметом набавке и његовом сврхом. Општи принципи обавезно се примјењују и поштују и у поступку правне заштите. Одредбама члана 54. став 1. Закона о јавним набавкама предвиђено је да техничке спецификације морају свим кандидатима/понуђачима омогућити једнак и недискриминирајући приступ надметању. Одредбама члана 7. Упутства за припрему модела тендерске документације (у даљем тексту: Упутство) предвиђено је (став 1.) Уговорни орган одређује услове финансијске и/или техничке и професионалне способности кандидата/понуђача у случају када је задовољење тих услова нужна основа за оцјену способности кандидата/понуђача за извршење одређеног уговора. (став 2.) Ако уговорни орган одређује услове финансијске и/или техничке и професионалне способности, тада мора од кандидата/понуђача тражити да задовоље минималне услове финансијске и/или техничке и професионалне способности. (став 3.) Обим информација и минимални услови финансијске и/или техничке и професионалне способности који се захтијевају за одређени уговор морају бити у вези са предметом набавке и сразмјерни предмету набавке, односно лоту.

Одредбама члана 54. став 9. Закона о јавним набавкама је предвиђено да: „Осим ако није оправдано предметом набавке, у техничкој спецификацији не смије се упутити на одређеног произвођача, на поријекло или на посебан поступак, на марке, патенте, типове или одређено поријекло, ако би се тиме погодовало или би се искључили одређени привредни субјекти или одређени производи. Такве напомене допуштене су само ако се предмет набавке не може довољно прецизно и разумљиво описати, али се без изузетка морају означити с додатком "или еквивалент".

Одредбама члана 3. став 1. Упутства за гтрипрему тендерске документације и понуда је предвиђено да: „Тендерска документација садржи све неоходне информације и појашњења који морају бити дефинисани јасно, на основу којих кандидати/понуђачи могу

припремити своје захтјеве за учешће/понуде.“ Наведеним законским одредбама је јасно предвиђено које минималне услове техничке спецификације уговорни орган може тражити при иостављању услова тендерске документације, а уговорни орган је мишљења да су постављеии услови у предметној ТД у складу са цитираним одредбама, јер поред тога што су јасни и ие упућују на тачно одређене произвођаче или уређаје, што је уговорни орган аргументовано и детаљно појаснио, исти су нужна основа за оцјену способности кандидата/понуђача, односно у вези са предметом набавке, па су као такви постављени минимално и не ограничавају активну конкуренцију.

Осим уопштених и фразеолошких навода, који нису поткријепљени нити једним доказом уз жалбу, супротно одредбама члана 102. став 3. к члана 105. став 1. тачка х) Закона о јавним набавкама, жалилац није на било какав начин доказао на који начин је уговорни орган наводно ограничио активну конкуренцију или је прпвилеговао конкретног произвођача или уређај, па чак на више мјеста и сам наводи да постављена техничка спецификација одговара произвођачима HP и Lenovo, чиме је сам контрадикторан наводима да иста одговара само једном произвођачу и једном уређају, да би поегављени услови били супротни одредбама члана 54. став 9. Закона о јавним набавкама.

Овај орган је по службењ дужности, прије разматрања жалбе утврђивао допуштеност, благовременост, те да ли је жалба изјављена од овлаштене особе сходно члану 109. став (1.) Закона о јавним набавкама и члану 227. став (1.) Закона о управном поступку. Поред наведеног, овај орган је, прије разматрања жалбе утврђивао испуњеност услова у смису одредбе члана 105. и члана 108. став (3.) Закона о јавним набавкама и утврдио да су испуњени услови за поступање по истој на начин како дефинишу одредбе наведених чланова Закона.

Жалба је основана

Разматрајући све горе наведено, следећи хронолошки догађај и утврђујући чињенице повреде поступка , КРЖ је по службеној дужности установио да наводи жалбе у дијелу који се односи на повреду материјалног права, у вођењу процедуралног дијела поступка набавке, су дјелимично тачни.

Према жалбеним наводима како описује жалилац, који се односе на техничку спецификацију, а истог су карактера, овај орган је сагледавајући ТД-у, као и Изјашњење уговорног органа утврдио да мора примјенити члан 103. став (1.) тачка а.) ЗЈН („Сл.гласник БиХ“, бр. 39/14) који каже : „У поступцима јавне набавке апсолутно битне повреде закона су оне повреде о којима КРЖ води рачуна по службеној дужности, и које могу довести до поништења поступка у потпуности или дјелимично, и то:

а) неусклађеност тендерске документације са овим законом или подзаконским актима, која је довела до немогућности утврђивања основаности жалбених навода или која је довела до нарушавања основних принципа овог закона, односно незаконите додјеле уговора;“

Ово се може констатовати што уговорни орган у свом изјашњењу ни једним дијелом није образложио зашто постављени услови, који су оспорени жалбом, морају бити испуњени у циљу квалитете, ефикасности, потребе за робом која је предмет јавне набавке.

Није спорно да уговорни орган има право поставити одређене услове како би добио одређени производ који му је потребан што квалитетнији и тиме заштити себе као купац, али да постављени услови не смију бити дискриминаторски тако што би постављеним условима сузио активну конкуренцију и тиме упутио на фаворизованог понуђача.

Дакле, у конкретном случају уговорни орган каже: „Жалилац наводи паушалну оцјену да је "дискриминаторски захтјев" тражење наведених сертификата и доводи у сумњу разлог тражења EPEAT сертификата.У тендерској документацији везано за енергетску ефикасност су наведена два стандардна сертификата, и довољно је да рачунар има само један од траженихсертификата, тј да испуњава услове једног од наведених стандарда. У називу сертификата је требало писати EPEAT умјесто EPAT, али то истиче и сам подносилац жалбе, na то не представља проблем у тендерској документацији."Energy star" је стандард који захтјева стандардне спецификације рачунарске опреме и тражење минимално овог стандарда не представља намјеру "дискриминације понуђача". Већина рачунара, и не само рачунара него и остале рачунарске опреме и осталих врста уређаја широке потрошње, посједује наведени Energy star сертификат. И потребно је напоменути да опрема која има EPEAT сертификат аутоматски испуњава и Energy star сертификат, а обратно не важи. На основу свега наведеног навод жалиоца је у потпуности неоснован“, из наведеног се не види зашто овај цертификат, да ли је могућ „еквивалент“ којег уговорни орган није поставио, нема одговора на навод жалбе којом се каже: „- Наведени сертификати имају за циљ само дискриминацију понуђача јер су везани искључиво и само за готове рачунарске конфигурације (ДЕЛЛ. Леново, ХП) и то великих компанија јер наведени сертификат кошта, због чега није могуће понудити рачунар неког другог мањег произвођача или склапану конфигурацију, а што је крање апсурдно.

Ово је апсурдно из разлога што све рачунарске конфигурације биле оне склапане или готове могу и најчешће имају идентичне рачунарске компоненте у себи нпр:

1. Procesor - To je uvijek Intel ili AMD procesor jer su to jedina dva proizvođača procesora koji egizistiraju na tržištu,
2. Matična ploča - to je uvijek matična ploča nekog od proizvođača tipa Asus, MSI itd, jer HP, Lenovo ni DELL (primjeri) ne proizvode matične ploče,
3. Integrisana grafička je uvijek vezana za AMD ili Intel procesor,
4. Svi portovi proizilaze iz karakteristika matične ploče (USB, m.2, PCI itd),
5. SSD ne proizvodi ni HP, ni Lenovo ni Dell već Samsung,Seagete, WD, SadDisk, Silicon Power itd
6. RAM memoriju proizvode Kingstone, Hyinx, Samsung i si., a ne HP, DELL ili Lenovno

Ако знамо ове чињенице, онда је бесмислено захтјевати енергетске сертификате који у суштини за поступак јавне набавке немају никаквог утицаја, и представљају само лијепу љуштуру која можда занимљиво изгледа на уређајима, али практично не утиче на било који начин на ефикасност уређаја, њену прихватљивост у смислу животне средине, или на функционалност уређаја", овом органу остаје немогуће утврдити основаност жалбеног навода, а што је уговорни орган имао обавезу и да постави „еквивалент" ако је упутио на одређени цертификат као што је то у конкретном случају.

Уговорни орган мора водити рачуна када тражи одређене цертификате, да оставља могућност понуђачима да могу нудити и еквивалент траженог цертификата као и образложење да је исти сразмјеран предмету јавне набавке.

Стога ће уговорни орган у поновљеном поступку, придржавати се сугестија и мишљења овога органа, отклонити недостатке, те донијети нови документ у складу са законским и подзаконским одредбама, те након проведене процедуре, поступак довести до краја.

Повратуплаћених средстава у износу од 2.000,00 КМ, извршит ће се посебним актом у складу са чланом 108. став 7. Закона о јавним набавкама БиХ („Службени гласник БиХ" бр. 39/14 од 19.05.2014. године) и чланом 4. Инструкције о начину уплате , контроле и повратанакнада прописаних чланом 108. Закона о јавним набавкама.

Накнада трошкова за правно заступање је обрачуната у смислу тарифног броја 3. по којем истом припада 150 бодова, те увећење за 50% односно 75 бодова и увећање од 25% према тарифи бр.12. што износи 37,5 бодова, односно укупно 262,5 бода а што у новчаном износу значи 525,00 КМ, а обрачун ПДВ-а 17% на наведени износ што је укупно износи 614,25 КМ

Сљедом горе наведеног чињеничног стања, КРЖ је у смислу тог донио рјешење као у диспозитиву истог.

Поука о правном лијеку

Ово Рјешење је коначан управни акт. Против овог Рјешења може се , поднијети тужба у управном спору пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема рјешења. Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА
Дрињан Билић, дипл.правник

Достављено:

- Уговорном органу
- жалиоцу
-а/а-евиденција

